

EU4ENERGY IN ARMENIA

The EU4Energy Programme, funded by the European Union, has been working with Armenia since 2016, helping to strengthen legislative and regulatory frameworks, improving the quality of data and statistics, and supporting evidence-based policymaking. With the help of the International Energy Agency and the Energy Charter Secretariat, significant progress has been made towards strong policymaking, legislation and statistics that will lay the groundwork for Armenia's energy security, sustainable energy and energy markets in the years to come.

KEY DATA 2019

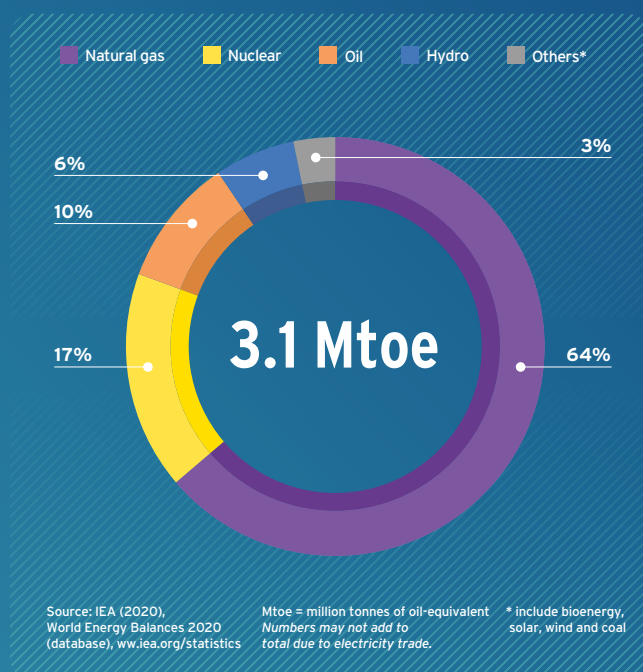
Population	2.958	millions
Gross domestic product	40.384	billion USD (2015 prices and PPPs)
Total energy supply (TES) / GDP (2018)	0.107	toe per thousand USD (2015 prices and PPPs)
TES / population (2018)	1.044	toe per capita
Share of renewables in electricity generation	31.3	%

Source: IEA (2020), World Energy Balances 2020 (database), www.iea.org/statistics.

toe = tonnes of oil-equivalent

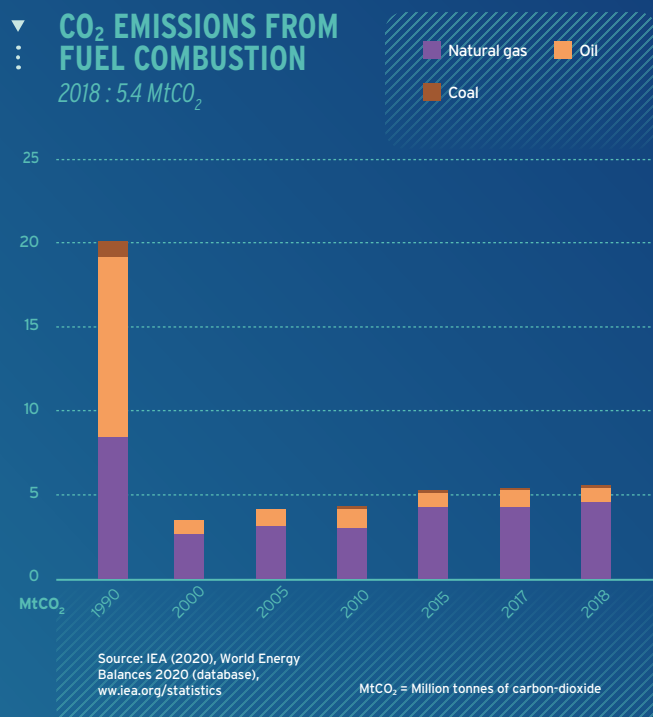
ARMENIA ENERGY MIX

TOTAL ENERGY SUPPLY (TES) 2018

ARMENIA CO₂ EMISSIONS

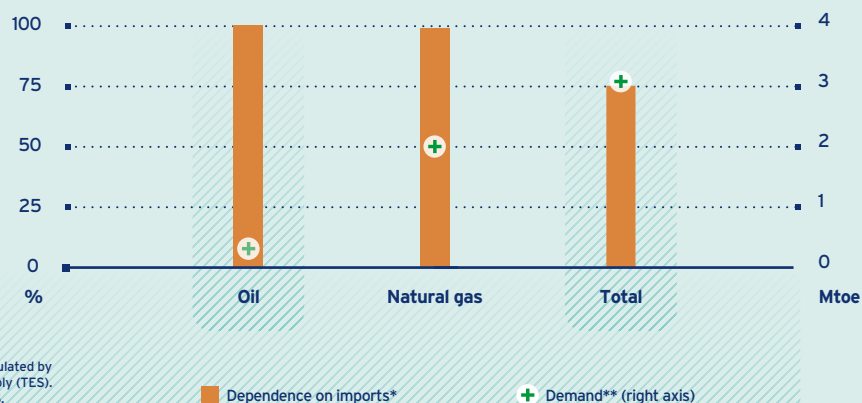
CO₂ EMISSIONS FROM FUEL COMBUSTION 2018 : 5.4 MtCO₂

ENERGY SECURITY

In 2021, EU4Energy will conduct an IEA In-Depth Peer Review of Armenia's energy sector, analysing energy policy and providing recommendations, as the country looks to transition to a more secure, sustainable and affordable energy future.

DEPENDENCE ON IMPORTS VS DEMAND 2018

ENERGY MARKETS

Between 2017 and 2019, EU4Energy organised a series of policy events, creating a platform for dialogue on key energy issues, including energy markets. These were a chance for Armenian policymakers and stakeholders to exchange best practice with their regional peers, and discuss areas of focus, such as energy subsidies, power market set-up, energy efficiency, and system integration of renewables. These events also allowed Armenian stakeholders to strengthen capacity and build a network within the region,

while focusing on topics of interest and leading directly into the roadmap and In-Depth Peer Review.

EU4Energy advised the Statistical Committee of the Republic of Armenia (ArmStat) on the dissemination of internationally comparable energy statistics starting from 2015. As a result, more data are now publicly available online as well as in publications. The enhanced transparency and dissemination will benefit investors, policymakers and citizens, leading to better informed

outcomes for the Armenian energy sector.

EU4Energy also successfully liaised with ArmStat and the United Nations Statistics division, which resulted in Armenia's participation in the Joint Organisation Data Initiative's (JODI) gas data collection for the first time, with the aim of adding to the global transparency of recent short-term gas market data.

SUSTAINABLE ENERGY

EU4Energy, together with the Ministry of Territorial Administration and Infrastructure, developed a number of guidelines, action plans and roadmaps in order to support the swift adoption of international best practice to enhance energy efficiency. All of these documents were developed to benefit Armenian citizens: when enacted, they will help improve living and working conditions in buildings, and reduce domestic energy bills and greenhouse and other harmful emissions.

Step-by-step guidelines were developed on actions necessary to effectively enforce and implement the minimum energy efficiency requirements for buildings. To ensure a participatory process, a broad policy dialogue was organised through

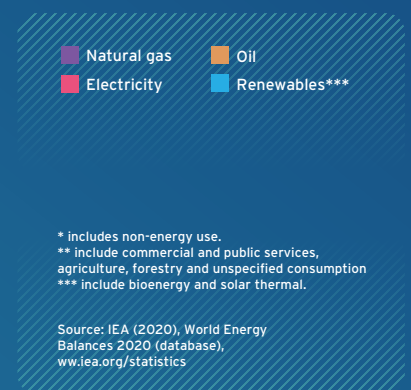
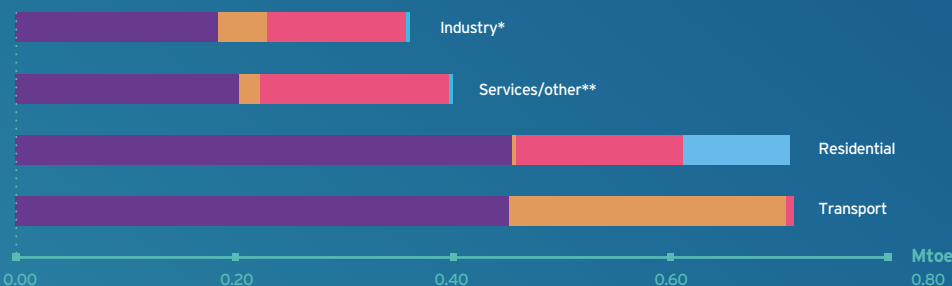
bilateral discussions and stakeholder roundtables. The Roadmap for Nearly Zero Energy Buildings (NZEB) aims to contribute to the understanding of the NZEB concept, and proposes specific targets and requirements to be further integrated into technical regulations for buildings.

An Action Plan was also released, focused on developing a calculation methodology for the energy performance of buildings, in line with EU best practice. It defines the steps necessary to set minimum energy performance requirements for all types of buildings, a methodology for bringing the building stock inventory defining reference buildings in line with EU standards, and recommendations on calculating methods and software.

Furthermore, EU4Energy provided guidance on practical steps needed to approximate the EU Eco-design and labelling directives and implementing regulations, including recommendations to necessary changes in the legal, regulatory and institutional framework.

EU4Energy, at the request of the Armenian government, and with the involvement of key national stakeholders, has also developed an Energy Efficient Buildings Roadmap for Armenia, with an outlook to 2040. The Roadmap focuses on how Armenia can capture the massive opportunity that improving energy efficiency in buildings can bring to its larger goals of strategic development and energy diversification.

▼ TOTAL FINAL CONSUMPTION: 2.2 MTOE 2018

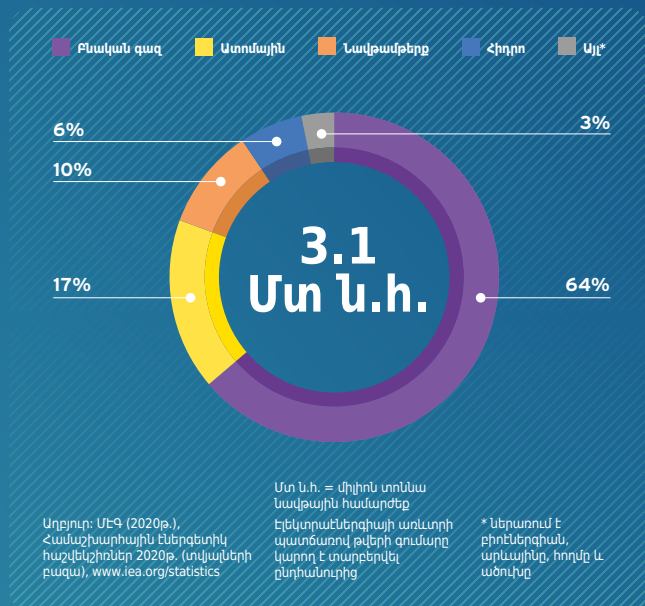
This flyer has been produced with the financial assistance of the European Union and is part of the EU4Energy programme. It reflects the views of the International Energy Agency (IEA) Secretariat but does not necessarily reflect those of individual IEA member countries or the European Union. The IEA makes no representation or warranty, express or implied, in respect to the flyer's content (including its completeness or accuracy) and shall not be responsible for any use of, or reliance on, the flyer.

EU4ENERGY-ն : ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ

Եվրոպական Միության կողմից ֆինանսավորվող EU4Energy ծրագիրը Հայաստանում աշխատում է 2016 թվականից՝ աջակցելով օրենսդրական և նորմատիվ իրավական դաշտի ամրապնդմանը, տվյալների և վիճակագրության որակի բարելավմանը, ինչպես նաև նպաստելով փաստահեն քաղաքականության մշակմանը: Միջազգային ենթագետիկ գործակալության և ենթագետիկ խարտիայի քարտուղարության օգնությամբ Եական առաջընթաց է գրանցվել կայուն քաղաքականության ձևավորման, օրենսդրության և վիճակագրության ուղղությամբ, որոնք հետագա տարիների ընթացքում հիմք են հանդիսանալու Հայաստանի ենթագետիկ անվտանգության, ենթագետիկ ոլորտի կայունության և ենթագետիկ շուկաների համար:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՄԱԽԱՈՒՆ ԷՆԵՐԳԱՎԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ընդամենը Էներգամատակարարում (ԸԵՄ) 2018թ.

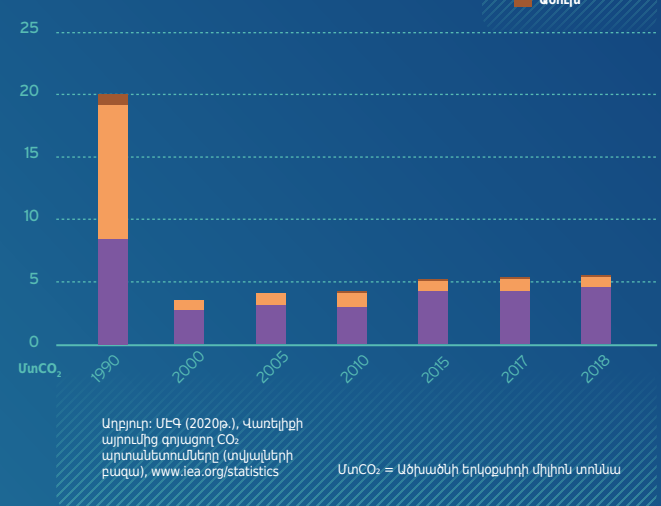
ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐ 2019

Բնակչություն	2.958	միլիոն
Համախառն ներքին արդյունք	40.384	միլիարդ ԱՄՆ դոլար (2015 թ.-ի գներ և ԳՈՒՀ-ներ)
Ընդամենը Էներգամատակարարում (ԸԵՄ) / ՀՆԱ (2018թ.)	0.107	տ ն.հ. հազար ԱՄՆ դոլարի հաշվով (2015 թ.-ի գներ և ԳՈՒՀ-ներ)
ԸԵՄ/ Բնակչություն (2018թ.)	1.044	տ ն.հ. մեկ շնչի հաշվով
Վերականգնվող Էներգիայի մասնաբաժինը Էլեկտրաէներգիայի արտադրությունում	31.3	%

Աղբյուր: ՄԵԳ (2020թ.), Համաշխարհային Էներգետիկ հաշվեկշիռներ 2020թ. (տվյալների բազա), www.iea.org/statistics տ ն.հ. = տոննա նավթային համարժեք

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ CO₂ ԱՐՏԱՆՏՈՒՄՆԵՐԸ

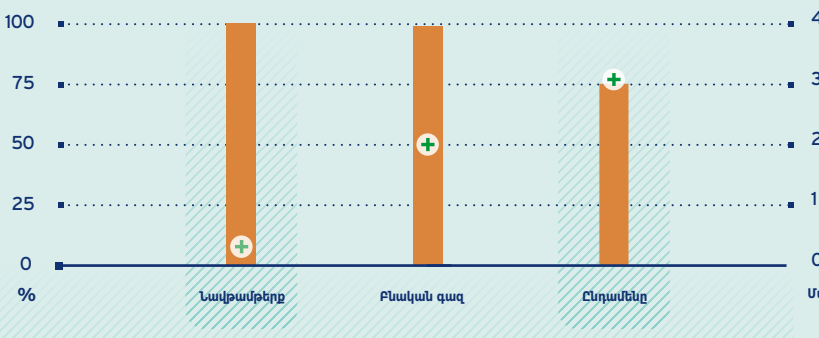
CO₂ արտանետումները վառելիքի այրումից 2018թ. 5.4 ՄտCO₂

ԷՆԵՐԳԵՏԻԿ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ

2021թ.-ին EU4Energy-ն կիրականացնի ՄԵԳ-ի Հայաստանի Էներգետիկ ոլորտի խորացված փորձագիտական գնահատում վերլուծելով Էներգետիկ քաղաքականությունը և ներկայացնելով առաջարկություններ, քանզի երկիրը ցանկանում է հասնել ավելի անվտանգ, կայուն և մատչելի Էներգետիկ ապագայի:

ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄ - ՄՊԱՌՈՒՄ ՀԱՐԱԲԵՐԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ 2018 թ.

Աղբյուր: ՄԵԳ (2020թ.), Համաշխարհային Էներգետիկ հաշվեկշիռներ 2020թ. (տվյալների բազա), www.iea.org/statistics

* Կախվածությունը ներմուծումից հաշվարկվել է զուտ առևտրով ընդհանուր Էներգամատակարարումում (ԸԵՄ)

** Սպառումը չափված ըստ ԸԵՄ

■ Կախվածությունը ներմուծումից* + Սպառում (աջ առանցք)**

ԷՆԵՐԳԵՏԻԿ ՇՈՒԿԱՆԵՐ

2017-ից 2019 թվականների ընթացքում EU4Energy-ն կազմակերպել է մի շարք քաղաքական միջոցառումներ՝ ստեղծելով հիմնական Էներգետիկ հարցերի, այդ թվում՝ Էներգետիկ շուկաների շուրջ երկխոսության հարթակ:

Սրանք հնարավորություն էին Հայաստանի քաղաքականություն մշակողների և Հաիագրի կողմերի համար լավագույն փորձը փոխանակել իրենց տարածաշրջանային գործընկերների հետ և քննարկել թիրախային կիզակետում գտնվող հարցադրումները, ինչպիսիք են սուբսիդավորումը Էներգետիկայում, էլեկտրաէներգիայի շուկայի ստեղծումը, Էներգետիկ արդյունավետությունը և համակարգի վերականգնվող աղբյուրների ինտեգրումը: Սույն միջոցառումները հայաստանյան Հաիագրի կողմերին նաև թույլ տվեցին ամրապնդել կարողությունները և տարածաշրջանային ցանց ստեղծել, միևնույն ժամանակ կենտրոնանալով հետաքրքրող թեմաների վրա և ուղղակիորեն հանգեցնելով ճանապարհային քարտեզին ու խորացված փորձագիտական գնահատմանը:

EU4Energy-ն Հայաստանի Հանրապետության վիճակագրական կոմիտեին (<<ՎԿ) 2015 թվականից ի վեր տրամադրել է խորհրդատվություն միջազգայնորեն համադրելի Էներգետիկ վիճակագրական տվյալների տարածման վերաբերյալ: Արդյունքում, առցանց, ինչպես նաև հրապարակումներում այժմ ավելի շատ տվյալներ են հասանելի հանրությանը: Բարելավված թափանցիկությունը և տվյալների տարածումը Հաիական կլիմեն ներդրողների, քաղաքականություն մշակողների և քաղաքացիների համար՝ հանգեցնելով Հայաստանի Էներգետիկ ոլորտին իրենց ավելի լավ տեղեկացվածությանը:

EU4Energy-ն հաջողությամբ կապ հաստատեց նաև ՀՀՎԿ-ի և ՄԱԿ-ի վիճակագրության ստորաբաժանումների հետ, ինչը հանգեցրեց Հայաստանի մասնակցությանը Տվյալների Միացյալ Կազմակերպությունների Նախաձեռնության (ՏՄԿՆ) գազի տվյալների հավաքագրմանը՝ Նպատակ ունենալով ավելացնել գազի համաշխարհային շուկայի վերջին կարճաժամկետ տվյալների թափանցիկությունը:

ԿԱՅՈՒՆ ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱ

EU4Energy-ն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության հետ համատեղ, մշակել է մի շարք ուղեցույցներ, գործողությունների ծրագրեր և ճանապարհային քարտեզներ՝ Էներգաարդյունավետության մակարդակի բարձրացման նպատակով միջազգային լավագույն փորձի արագ ընդունմանը աջակցելու համար: Այս բոլոր փաստաթղթերը մշակվել են Հայաստանի քաղաքացիներին օգտակար լինելու նպատակով, ուժի մեջ մտնելով կապաստեն շենքերում ապրուստի և աշխատանքի պայմանների բարելավմանը, կնվազեցնեն Էներգիայի համար տեղական վճարները և ջերմոցային ու այլ վնասակար արտանետումները:

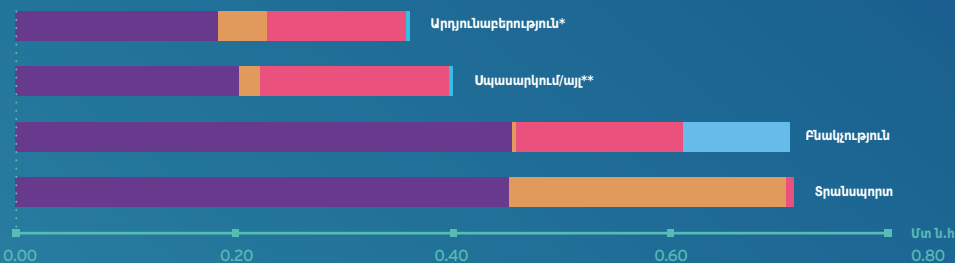
երկխոսություն՝ երկկողմ քննարկումների և Հաիագրի կողմերի կյո սեղանների միջոցով: Գրեթե զրոյական Էներգասպառմամբ շենքերի ճանապարհային քարտեզը (ԳՉԷՇ) միտված է ԳՉԷՇ հայեցակարգի ընկալմանը և առաջարկում է յուրահատուկ նպատակներ և պահանջներ, որոնք հետագայում պետք է ներառվեն շենքերի տեխնիկական կանոնակարգերում:

Հրապարակվել է նաև գործողությունների ծրագիր, որը միտված է ԵՄ լավագույն փորձին համահունչ շենքերի Էներգաարդյունավետության հաշվարկման մեթոդաբանության մշակմանը: Այն սահմանում է բոլոր տեսակի շենքերի Էներգաարդյունավետության նվազագույն պահանջների ամրագրման համար անհրաժեշտ քայլերը, ԵՄ ստանդարտներին համապատասխան բնակարանային ֆոնդի գույքագրման մեթոդաբանությունը՝ հղումային շենքերի սահմանմամբ, ինչպես նաև առաջարկությունները հաշվարկման մեթոդների և ծրագրային փաթեթների վերաբերյալ:

Ավելին, EU4Energy-ն ցուցումներ է տվել այն գործնական քայլերի վերաբերյալ, որոնք անհրաժեշտ են ԵՄ Էկո-նախագծման և մակնշման հրահանգների ու իրականացման կանոնակարգերի մոտարկման համար, ներառյալ առաջարկություններ՝ ուղղված իրավական, կարգավորող և ինստիտուցիոնալ շրջանակների անհրաժեշտ փոփոխություններին:

EU4Energy-ն՝ ՀՀ կառավարության խնդրանքով և առանցքային ազգային Հաիագրի կողմերի ներգրավմամբ, մշակել է նաև Հայաստանի Էներգաարդյունավետ շենքերի ճանապարհային քարտեզը մինչև 2040 թվականի հեռանկարով: Ճանապարհային քարտեզը մատնանշում է, թե ինչպես Հայաստանը կարող է օգտվել այն հսկայական հնարավորությունից, որն ընձեռում է շենքերի Էներգաարդյունավետության բարելավումը երկրի ավելի լայն՝ ռազմավարական զարգացման և Էներգետիկ բազմազանացման նպատակներին հասնելու համար:

ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ՄՊԱՌՈՒՄ. 2.2 Մտ ն.հ. 2018 թ.

Սույն գովազդաթերթիկը հրատարակվել է Եվրոպական Միության ֆինանսական օժանդակությամբ և կազմված է EU4Energy ծրագրի մի մասը: Այն արտացոլում է Միջազգային Էներգետիկ գործակալության (ՄԷԳ) քարտուղարության տեսակետները, սակայն անպայմանորեն չի արտացոլում ՄԷԳ առանձին անդամ երկրների կամ եվրամիության տեսակետները: ՄԷԳ-ը որևէ բացահայտ կամ անուղղակի կերպով չի ներկայացնում կամ երաշխավորում գովազդաթերթիկի բովանդակությունը (այդ թվում՝ դրա լիարժեքությունը կամ ճշգրտությունը) և պատասխանատվություն չի կրում՝ գովազդաթերթիկի ցանկացած օգտագործման կամ դրան հղում կատարելու համար: